

ÚJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

1940

Boldog újévet kis cimborák!

1940 = 1-15-11

VIII. ÉVFOLYAM
1. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1940. JANUÁR
1.

Névnapiokról.

Ne felejtétek el a január hónapban előforduló névnapiokra és születésnapokra szép köszöntő verseket tanulni: Jan. 3. Genová, Zsongor. 4. Izabella. 5. Árpád. 6. Boldizsár. 7. Attila. 10. Vilmos. 11. Tivadar. 12. Ernő. 13. Veronika. 15. Mór. 16. Marcell, Péter. 17. Antal, Bálint. 18. Piroska. 19. Sára. 21. Ágnes. 22. Vince. 23. Mária. 27. Zsolt. 28. Károly. 29. Adél.

Testvér

születés, vagy névnapijára

*Közös tőből fakadt rózsák
Az édes testvérek.
Édes bátyám (néném) jól tudja ezt
A te kis testvéred.*

*Sok jót kíván szeretettel
Születésed- (neved) napján.
Virágozzál családjukban,
Szép szirmokat hajtván.*

*Rózsaszál légy, jeligyekvő,
Mely a mennyet érje...
Jó Istennek s embereknek
Gyönyörűségére!*

Földes Zoltán.

Hogy írjuk?

Az új esztendőben is folytatjuk a hogy írjuk rovatot. Olvasgassátok szorgalmasan e rovat közleményeit, mert ezekből a közölt szavakból ismerkedtek meg nyelvünk szavaival.

fröccs, fröccsen, fröccsent, fújtat, fűl, fuldokol, fullad, fullaszt, fúr, fúrás, fúró, furakodik, furdal, fiú, farag, fustély, fut, fuss, fusson, futtában, futtat, futtatás, fuvall, fuvalom, fű, fűnek-fának, de: fűvek, füves, függ, függő, független, függöny, fűlbemászó, fűlbevaló, fűlled, fűlledt levegő, fűllent, fűröszt, fűszer, fűt, fűtés, fűtty, fűtten, fűzfű, fűz (ige), fűztem, fűzz, fűzzed, v. fűzd, fűző, fűzet.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Szép lassan érkeznek vissza a tavasszal ajándékba küldött virágmagvak. Ám még sok kis cimboránk nem küldte vissza a kapott mennyiséget. Akiknek küldtünk, azoktól visszavárjuk. Már csak azért is, hogy lássuk, vajon valóban kertészkedtek-e az ajándékozott magvakkal?

Hát télire ki gondoskodott cserepes virágról? Ibolyáról, szegfűről, vagy violáról, ahogy Feri bácsi írta annak idején! Napos helyen a muskátli is hálásan telel. Az ügyes kertésznek télen is van virága, amiben naponként gyönyörködhet.

Válasz egy beteg édesanya levelére.

Kedves Nagyságos Asszonyom!

Levelét, melyet súlyos betegségében az operáció után írt, meghatottan olvastam újra, meg újra át.

Meghatott lelki ereje, amellyel szenvedéseit s a családtól való elválás fájdalmas keserűségét viselte. De meghatott az a ragaszkodás, amellyel még a nehéz órákban is ránk gondolt.

Sokat dolgoztam, küzdöttem ennek a kis magyar gyermekújságnak az életjogáért, a fennmaradásáért és sokszor maradtam magamra ebben a küzdelemben. S amint Nagys. Asszonyom levele is mutatja, a jó Isten megadta érnem, hogy azok a keserves, küzdelemteljes évek nem teltek hiába. Ahová elkerült, azokban a családokban féltve őrzött és szeretve várt kis vendég lett az Új Cimbora. Köszönöm Nagys. Asszonyomnak s mindazoknak a hűséges kitartását, ragaszkodását, akik hitet tettek és megnyilatkoztak az Új Cimbora mellett. Adna a jó Isten sok-sok ilyen édesanyát és ilyen jó magyar asszonyt még táborunkba.

Vannak ennek a kis újságnak is ellenségei, akik szívesen látnák vesztét — nem idegenek, de saját soraink között. Ezeket is tiszteletre és irántunk való jó érzésre kell késztesen az az életerő, amely ilyen mélyen tud gyökeret engedni a lelkek talajába, s amely ilyen hatalmas kötőerő tud lenni lélek és lélek között. Mintha láthatatlan égi kezek szőnék, bogoznák ezer szállal a laphoz az olvasók, szülők, jóbarátok lelkét. Ezt mutatja kedves Nagys. Asszonyom levele.

Megköszönve lelkes toborzását — kívánok mielőbbi felgyógyulását. Meleg üdvözléssel

Telekyné Ferenczy L. Marcella,
az Új Cimbora szerkesztője.

Új esztendő ünnepén.

Irta: Kirjárné Kovács Emma.

Szép újesztendő, szíkezük a hó.
Felcsilingel egy suhanó szánkó.
Templomba mennek öreg nénikék,
Arcukon béke, s imás szelidség.
Kicsi harang szól bátran: ging-galang,
Tán visszafelel rá egy égi hang,
Mert úgy felesel boldog-vidáman,
Mint, aki biztos maga dolgában.
A kéményseprő fürgén kilincsel,
Jó kívánságát osztogatja el.
Csillogó jegen csúszkál egy csöppség,
Arcocskáján tél friss rózsája ég.
A kamasz fiúk hangos csoportba,

Köszöntő verset szednek rigmusba,
Utcaajtókon ki- és bejárnak,
Pajkosat mondva egy-egy leánynak.
Malacbanda is felszív itt-ott
Szutykos rajkóhad éktelen cincog,
De most nem bántják őket a kutyák,
Újesztendő van, tán ők is tudják.
Én jó Istenem, vigyázz ez évre,
Vigyázz a gyarló emberiségre,
Add, hogy ez évnek minden köznapja,
Ünneplő színek derűjét kapja.
Béke, szeretet, szent testvériség
Oh, hozd el, hozd el, szép boldog újév.

Köszöntő Újesztendőre.

Most, hogy elhaladtuk az ezerkilencszázharminckilenc esztendőt, álljunk meg egy pár percre az új esztendő határánál. Mondjunk hálás köszönetet a megsegítő Égi Hatalmaknak az elmúlt esztendő szép eredményéért, egyáltalán e kis lap életének a megtartásáért.

Nem kis dolog ma egy ilyen irodalmi és nevelésügyi sajtószervnek a vezetése, irányítása és életbentartása, mint, amilyen az Új Cimbora is. Annakidején, ezelőtt tizenkilenc esztendővel, a néhai boldogemlékű Benedek Elek megjelölte ennek a gyermeklapnak az útját: legyen kapocs, aranyszál a magyarság egyetemében gyermek és gyermek között — az élet és az iskola között, a mult hagyományai alapján, a jelen idők kötelességeinek a szemmel tartásával. Tehát olyan magyarszemlékű gyermek-újságra gondolt, amely felekezeti kérdéseken felülemelkedve, a tiszta erkölcsi szellem alapján kapcsoljon össze minden magyar gyermeket. A Cimbora, s Benedek Elek halála után az ő szellemi örökségét átvevő Új Cimbora ezt az elgondolást maradéktalanul meg is valósította, úgy, hogy népünk komoly vezetői meg is becsülték a lap munkáját.

Azonban a nyomasztó gazdasági viszonyok, nehézségek, minden magyar lap munkáját, fenn tartását megnehezítik. Kétszeres éberségre, kétszeres erőfeszítésre és munkára van szükség a lap életbentartásához. Egy ember válla ilyen súlyos terhet meg sem bír a mai időkben. Irok azért a lélek szaván, az írás erejével, mindazokhoz, akik tehetnek valamit ezért a kis magyar gyermekujáságért. Álljanak mellé, vállaljanak részt a lap fenn tartási munkájában, függetlenül attól, hogy van e gyermek a család-

ban, vagy nincs. Nagyobb áldozatot nem kívánunk senkitől, mint havi 17 Leit, amennyibe egy-egy példány havi előfizetése kerül. Ezt a példányt aztán oda küldjük, ahova az illető nemeslelkű gyermekbarát óhajlja, rokon gyermeknek, vagy jótanuló szegény gyermeknek, vagy akár egy kezdő felekezeti iskolának, vagy szórványnak. Ebben a lapfenntartási munkában részt vállalhatnak a könyvtárak, iskolák, jótékonyági egyesületek és társadalmi egyesületek, de magánosok is. Aminthogy van is már ezekre példa. Munkatársaink, de jó barátaink is lehetnek ennek a mozgalomnak a megszervezői és irányítói. A toborzás munkájában pedig nagy segítségünkre lehetnek nem csak a kis cimborák, de a szülők, s maguk az édesanyák is.

Nincs itt nagy és nehéz feladatokról szó, csak jó akaratról, csak egy kis hozzásegítésről, s ahogy felépített a magyarság belső élettereje egy leégett bukovinai falut, úgy ez a belső életerő erős alapra tud helyezni egy szellemi síkon most épülő kis magyar épületet is.

Sok nehézségen, keserves esztendőkön vergődött át az Új Cimbora, amíg a mai fejlődési színvonalát elérte. Égi erők, a Gondviselés örökösödött felette a legválságosabb időkben. Ez a tudat adta és adja mindenkori azt az erkölcsi erőt és bátorságot, amellyel a lélek szaván és az írás erejével szólok mindazokhoz, akiknek füle vagy a hallásra és szeme a látásra és akiknek módjukban van, hogy tegyenek is ezért a küzködő kis magyar gyermekujáságért.

Mindenkinek boldog újesztendőt kíván

A szerkesztő.

A monól kis fiúk újévi köszöntője.

*Adjon Isten füvet, fát,
Tele pincét, kamarát.
Nagy örömet a házba,
Jó újévet hazánkba.*

*Domború a kalács,
Horgos a disznóláb,
Jöhet már a gazda,
Hogy a tarisznyámba adja.*

Szent Péter terve.

Az emberek iránti nagy szeretetből indítva, egyszer az Úr Jézus Krisztus leszállott a pokolba, hogy meglátogassa a bűnösöket, akik ott szenvedtek. Látni akarta, hogy nincs-e közöttük olyan, aki már levezekelte a bűneit és méltó volna az ő nagy irgalmára, hogy elengedje neki az örök büntetést. Péter apostol is Jézussal volt.

Miután keresztül-kasul járták a poklot, Jézus kijött. Péter ott felejtette magát, mert amint bámulta a bűnösök rettenetes kínjait, észre sem vette, hogy az Úr Jézus eltávozott. Mire bámészkodásából magához tért, egyedül találta magát, körülvéve millió ördögtől, akik olyan sandán néztek rá, hogy a hideg végigfutott rajta. Cupp ide, cupp oda, Péter nem találta az ajtót, ahol kijöjjön, mert a pokol legeslegmélyebb fenekén volt.

Mit tudjon ő most csinálni, hogy kijöhessen? Megkérdezni nem merte, nehogy becsapják. Hogy ott maradjon, az nem igen volt inyére, nehogy valamelyik ördögnek étvágya keljen és felfalja. Mit csináljon hát? Egy furfangot eszelt ki, úgy tett, mintha fel akarná mérni a poklot egy spárgával, amely szerencsére éppen nála volt.

A pokol széltében és hosszában kis fácskákat kezdett beverni a földre és úgy tett, mintha mind számolna és jegyezne. Látván ezt az ördögök feje, odaküldött egy kicsi ördögöt, hogy kérdezze meg, mit csinál. Ez nagy lihegve odaszalad és odaérvén, megkérdezte:

— Mit csinálsz itt, Péter?

— Hogy mit csinállok? Hát né, mérést csinállok, hogy egy templomot építsek.

— Itt templomot?

— Persze, hogy azt!

A kicsi ördög kilógó nyelvvel, úgy loholt vissza, hogy még szikrázott a sarka és nagyokat szuszogva, elmondá az ördögök fejedelmének a hallottakat. Erre az elküldött egy idősebb ördögöt, hogy tessék eljeleníteni Pétert a pokolból. Az ördög jelentkezett Péternél:

— Péter, — mondá az ördög, — az én fejedelmem azt üzeni neked, hogy szedd fel a sátorfádat és hord el magad innen.

— Azt már nem — felelé Péter, — engem azért hoztak ide, hogy építsek egy templomot és én azt meg is fogom csinálni.

Amint hallotta ezeket a fejedelem, jelt adott és egyszerre az összes ördögök, aprajánagyja, öregje és fiatalja, ott teremtek mellette. Nem tudom, mit sűgött a fülükbe, de a fekete csapat úgy rohant, hogy levél és fű nem maradt nyomában, aztán megragadta Szent Pétert fülénél fogva és felvitte a pokol kapujáig, hol kipenderítette.

Az ördögök nagyon örvendtek, amikor látták, hogy lerázhatták a nyakukról ezt a nem óhajtott vendéget, amely szálfka volt a szemükben.

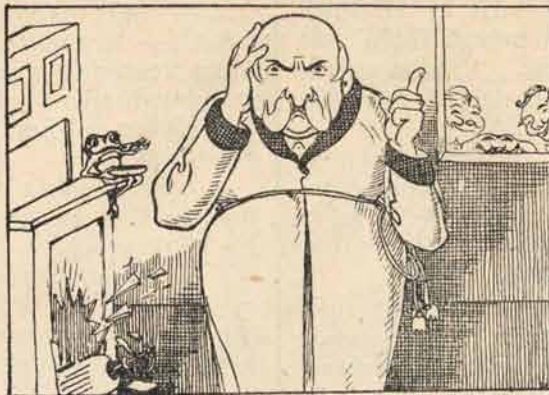
Románból fordította: **Dr. Józsa János.**

Telekyné: „Székely népmeséit“ sok kis cimboránk kapta angyalfiálul karácsonyra. Am keveset hoztak belőlük az angyalok. Így történt meg, hogy sokan nem kaphatták meg karácsonyra, mert szétkapkodták a példányokat. De ez nem baj, mert a székely népmesék, népköltészetünknek olyan értékes, szép darabjai,

hogy nem számít, karácsony, vagy húsvét, tél, vagy nyár, egyformán szívesen és érdeklődéssel olvassa gyermek, felnőtt. Januárban újabb szállítmány érkezik a „Székely népmesék“-ből, ezért akik szeretnék megkapni, kérjék meg szüleiket, hogy idejében rendeljék meg, míg ezt az újabb szállítmányt is el nem kapkodják.

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

10. kép.

*Szódásüveg repül az üvegszekrénybe,
Darabokra törik bácsi szeméfenye.*

A királyleány babái.

Írta: Jókai Mór.

Volt egyszer egy kis királyleány, aki már olyan nagy volt, hogy babákkal játszott.

A papája is, a mamája is, nagyon szerette a kis királyleányt, azután meg a nagybátyák meg a nagynénék is. Jöttek oda látogatóba királyok, hercegek s azok mind hoztak a kis királyleánynak szebbnél szebb babákat.

Volt azok közt szőke hajú, fekete hajú tündérleány drága öltözetekben, tiroli parasztleány, sarkantyus nyalka huszár, tarka bohóc, doboló nyúl és hosszú őszszakállú Mikulás és mindenféle népies alakok.

De mindez a sok baba nem tudta a kis királyleány tetszését megnyerni. Miért, hogy ezek olyan ostobák? Csak úgy néznek-néznek egymás szemébe s azt sem mondják egymásnak, hogy „jó reggelt“!

Sokkal jobban tetszettek a kis királyleánynak a tyukok odakinn a nyári palota majorságában: voltak ottan hófehérek, gatyás lábbal s akkora tollbóbitával a fejükön, mint egy udvari csendőr sisakja; azután meg tiszta feketék, vérpiros tarajjal a fejükön, s azok mind olyan kecsesen tudtak mozogni, lépegetni, a szárnyukat rázni, közben egymással beszélgettek s amit az egyik mondott, azt a másik megértette; ha egyszer a kakas valami gyanus madarat meglátott fenn a magas levegőben, elkiáltotta magát, s arra valamennyi csirke futott az anyja szárnyai alá, aki aztán szépen betakarta őket.

A kis királyleánynak volt dajkája is, meg nevelője is, akik őt mindenüvé kísérték — Miért van az, — kérdezte a kis királyleány, — hogy a tyukok beszélnek és mozog-

nak, a babák pedig se nem beszélnek, se nem mozognak?

A dajka nem tudott rá mit felelni.

Azután megkérdezte a nevelőnőtől. Az meg éppen annyit tudott erről a dologról, mint a dajka.

Végre azután a mamájától kérdezte meg a kis királyleány. Miért tudnak a tyukok mozogni, a babák pedig nem tudnak?

A mamája aztán meg tudott neki erre felelni.

— Azért, mert a jó Isten úgy rendelte, hogy a tyúkoknak legyen élete, a babáknak pedig ne legyen.

A kis királyleány megértette ezt a magyarázatot, mert igen eszes gyermek volt, már a negyedik évében járt, de azért, hogy megértette, — éppen nem nyugodott meg benne.

Egyszer, mikor ép a tyukok udvarában járt a kis királyleány a dajkájával, meg a nevelőnőjével, megfigyelte, hogy a majorosné egy kosárba tojásokat helyez el s azokra egy tyúkot ráültet.

— Miért ül ez a tyúk a tojásokra? — kérdezte a kis királyleány a dajkájától.

A dajka tudott volna rá felelni, de nem mert.

Azután a nevelőnőhöz intézte a kérdést.

Az mert volna rá felelni, de nem tudott.

A majorosné meghallotta a kis királyleány kérdezősködését s hiába integettek neki a dajka meg a frajla, nagy hirtelen felfedezte a nagy titkot.

— Hát most ez a tyúk kikölti ezeket a tojásokat, s lesz belőlük kis esibe.

Azonnal ki is hozott a tyukketrecből egy másik kosarat, a rajtaülő kotlóval, a kosárban már épen kikelő félben voltak a kis csirkék, egy ártatlanka épen akkor bújt ki az anyja szárnya alól, a fél tojásbéj még a fején volt, másik felében meg benne ült, a szája pedig már mondta, hogy „pip, pip”. Olyan kedveske volt.

A kis királyleánynak ez nagyon megnyerte a tetszését, kivált, mikor a kezébe vehetett egyet azok közül a maszületett, sárga selyemtollu állatkák közül, amik még tegnap egy fehér tojásbéjben laktak.

— Most tudok már mindent, — mondta magában, de el tudta hallgatni, amit gondolt. Nem kell mindent az orrára kötni a dajkának.

Hanem aztán este, mikor lefeküdt, odahozatta az ágyához valamennyi babáját, azokat odarakta a vánkosa alá és úgy tette a vánkosra a fejét. Meg volt győződve felőle, hogy a babák is életre fognak kelni ily módon.

És hát csakugyan beteljesült a számítása. Amint a babák átmelegedtek, elkezdték a fejüket kidugni a vánkos alul, majd meg kibujkáltak egymásután.

Legelőször a feketehajú kelt életre, abban a piros ruhában, megrázta magát, hogy csak úgy csilingelt az a sok csengő a rokokóján. Azután a szőke hajú támadt elő, a hosszú uszályos égszinkék selyem ruhában. Amig egymást meg nem látták, addig nagyon tetszelgők voltak, hanem amint összetalálkoztak, egyszerre mindakettő sírva fakadt s szaladt a mamájához.

Az természetesen a királykisasszony volt.

— Nekem olyan szőke haj kell, mint a másíknak! — mondta a barna.

— Én is olyan kék ruhát akarok, amilyen a nénémnek van.

— Nekem meg ilyen piros kell, mint a nénémnek van.

— Miesoda néném? Te vagy a néném! Én vagyok a fiatalabb.

Ezen aztán majdnem hajba kaptak.

— Jaj de rossz gyermekeim vannak nekem! — sóhajtott fel a kis királyleány. — Ugyan, hogy tegyek igazságot közöttük!

Ezalatt előjött a bohóc, kezében volt a csattogó fakardja, azon elkezdett citerázni s dalt énekelt hozzá.

Erre mind a két tündérbaba félbehagyta a civakodást s odafutott az ablakhoz, egyszerre dugták ki mind a ketten a fejüket.

— Ez az éjjeli zene énnekem szól.

— De bizony nekem énekel a lantos.

Hát erre előjött a huszárhadnagy. Nagyot pödrött a bajuszán, összeütötte a sarkantyuját. Aztán odament az éneklő pojácához, belesapta a fejébe a csörgősapkáját.

Erre a bohóc is megharagudott, kihitta pár-párbajra a huszárt. Kirántották a kardjait és szembe álltak.

— Jaj nekem, ha összekaszabolják egymást! — aggódott a kis királyleány. — De nagy veszedelem is, mikor az embernek ilyen szeleburdi gyerekei vannak.

Ekkor feltámadt a házinyul és elkezdett dobolni.

Erre a dobszóra mind a két vitéz úgy megjédt, hogy szétszaladt s elbujt az ágyfüggöny mögé.

— No, ti ugyan derék katonák vagytok! — pirongatta őket a kis királyleány. — Mit csináljon az ember ilyen pipogya gyerekekkel? Meg kell őket házasítani! Akkor megjön az eszük.

S mint okos mamához illik, jól összeválogatta őket. A bohóc kapja a barnát, a táncosnót, a huszáré lesz a szőke hercegkisasszony. Semmi ellentmondás! Csitt! Én így akarom!

Itt jön a páter Mikulás. Ez mindjárt összeadja őket.

Jaj, de azok, mikor a Nikoló elé kellett volna járulniok, mindannyiszor összevissza eserélték egymást: a bohóc a hercegkisasszonnyal, a huszár a táncosnóval, utoljára a Mikulás méregbe jött, fogta a seprű virgácsát, szerte-szét verte mind a négyet. A huszár meg a bohóc azután megint visszakerültek s ketten kétfelől karjaikra füzve hozták a tiroli lányt s a szép szakácsnét.

— De ez már nem megy fiacskáim! — kiáltotta a kis királyleány. — Majd adok én nektek. Mars az iskolába! Te huszár mégy a katonaiskolába, te diák az egyetemre!

S azzal Mikulás fölön fogta az egyiket is, a másikat is és vitte őket, kit a tiszti iskolába, kit az egyetemre.

De újabb veszedelem jött. Volt nagy patália a két tündérekisasszony, meg a tiroli leány között. A szakácsné felmondott, összepakolt, elment. Akkor aztán a két babakisasszonynak kellett hozzálatni, hogy maga főzze meg az ebédet. No, az szép kis főzés volt! Összeapritották a hust, halat, sárgarépát, fokhagymát, az egyik olajat, a másik ecetet öntött a levesbe a rántást megégették, a tejet kifuttatták, csupa kozma lett minden étel. Mikor feltalálták, a kis királyleány a csupa látástól rosszul lett egyszerre.

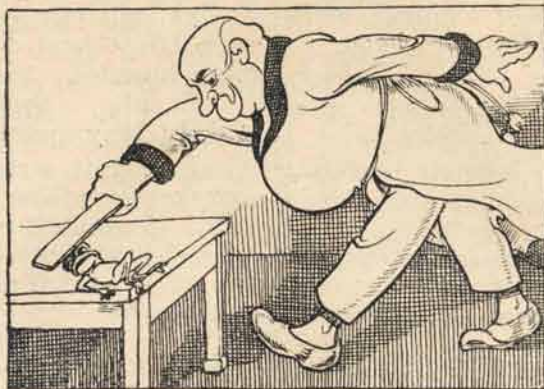
Jó szerencse, hogy a válságos pillanatban felébresztette az édes mamának a csókja. A kis királyleány megkönnyebbülten rebegte, miközben a mama nyakát átölelte:

— Mégis nagyon jól rendelte az Istenke, hogy a tyúkoknak van élete, a babáknak pedig ninesen!

Kutykurutó Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

11. kép.

*Krak! krak! krak! — kiáltja a béka merészen,
Etyepety a dühtől odavan egészen.*

*Felkap egy vonalzót és handabandázva,
Csúfokodó békát jól fültövön vágja.*

Az elrabolt könny meséje.

(Eredeti mese.)

Irta: Nemes Nagy Márta.

A Hargita aljában, egyik eldugott kis székely faluban élt egy szegény özvegy asszony. Ennek a szegény özvegyasszonynak volt egy csodálatosan szép lánya. Olyan szép volt, hogy a napra lehetett nézni, de reá nem, mert elvakította a szemeket szépsége.

A szegény özvegyasszony mégsem élt boldogan ezzel a derék szép leánnyal, mert az éjjel, nappal sírt.

Talán maga sem tudta, mit sirat, csak hullott a könnye liliomos arcán s ha kérdeztek tőle mi baja, miért sír, nem tudott felelni. Egy ideig daliás székely legények jártak háztűznézni az özvegy házába, mindegyik azon fogadkozott, hogy ő megállítja a lány sirását, ha már egyszer a felesége lesz.

De a szép lánynak nem kellett a daliás leventék. És egy szép napon arra ébredt, hogy a legények rá sem néznek. Ettől a naptól kezdve a lány még többet sírt.

Hiába járt az özvegyasszony templomba, hiába imádkozott az ő gyönyörűséges lányáért...

Vagy talán mégsem hiába... Ki tudja?

Egy éjszaka csodálatos dolog történt...

A szép lány nem tudott aludni, ezért felkelt, kiosont a házuk közelében levő Kerek erdőbe. Ott lefeküdt egy fa tövébe és hulló könnyein keresztül nézett a csillagos égre. Az égről, fényes ragyogó kört írva az űrben, leszaladt egy csillag. A nép azt tartja, ha egy csillag lefut az égről, s ebben a pillanatban kívánunk valamit, az betelik.

A lány felsóhajtott:

Édes Istenem, küld el hozzám azt a daliás királyfit, akit kislánykoromban láttam álmomban, s aki azzal varázsolt meg, hogy mindaddig sírjak, míg ő valójában eljön érttem... Istenkém, én már kacagni szeretnék egyszer, hisz liliomos arcom elrútul a sok könnytől... Kérlek szépen, küld el a királyfit.

A lány mindezt hangosan mondta. A feje felett egyik bokorban meg volt bujva egy gonosz manó és hallotta a panaszát. Kinyitotta a hátán levő zsákot, álomport vett elő, aztán lágy, simogató szellő kerekedett s a tenyeréről a port a lány szemébe fujta.

A lány abban a pillanatban elaludt.

A manó pedig kilépett a bokor mögül, a lány arcá fölé hajlott és szempillájáról elrabolta a rezgő könnyecseppet.

Aztán újra fuvallat kerekedett s a manó eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

A szép lány hajnalban felébredt... Sírnivaló szeretett volna, mint rendszeren szokott, de nem hullott szeméből könny. Zavárosan nézett körül. Kereste az álombeli királyfit, mert ha ő nem sír, a királyfinak itt kell lennie a közelben. De bizony a királyfi nem volt sehol. Elszomorodott ezen a szép lány nagyon, nagyon. Haza ment az anyjához. Szegény asszony sírva fakadt örömében, mikor meglátta, hogy a lánya nem sír... De öröme nem sokáig tartott, mert a lány egész nap nem

nyult sem ételhez, sem italhoz, csak ült a kis ház ablakánál szomorúan, nagyon szomorúan. Estefelé aztán felállt s kijelentette, hogy ő elmege s megkeresi az elrabolt könnyét, mert ő máskép soha életében boldog nem lehet.

Hej, búsult a szegény özvegyasszony, mert—mióta a világ világ ki hallott még olyant, hogy egy lány csak úgy elinduljon...

De a szép lánnyal nem lehetett beszélni. Így hát sütött neki tíz hamuban sült pogácsát, megcsókolta és útnak engedte.

A lány elindult. Tíz nap és tíz éjszaka ment szakadatlanul. A tizedik nap éjszakáján egy hatalmas hegy lábához ért.

Kormos, fekete sötétség huzódott meg a hegy aljában. A lány fáradtan nézett körül, éppen le akart heveredni a magas fűben, mikor a messzeségben tüzet pillantott meg.

— Ott emberek vannak. Megnézem őket — gondolta a lány s elindult a tűz felé. Lassan, óvatosan közeledett... Gondolhatjátok, mekkora volt a meglepetése, mikor a tűz mellett három hosszuszakállú manót pillantott meg, kik éktelenül veszekedtek valami felett. A lány hallgatózni kezdett... Kihallgatta a törpék veszekedését.

— Mit gondoltok, — mondta a legöregebb köztük — ilyen kineshez nem minden nap jut az ember... Valóságos emberi könny.

— Hazudsz! — ordította a másik. — Hisz még soha életedben nem láttál embert.

— Már hogy hazudnék, — mondta az előbbi. — Ezt a kineset nem lehet bányászni, drágább, mint a gyémánt. Egy szép lány szemérlő loptam. Tudjátok jól, hogy Bánatország hercege gyűjti ezeket a ritka kineseket és nagyon sok aranyat fog érte fizetni.

— Igazad van, — szólt a harmadik. De miként győzől meg bennünket arról, hogy amit a szelencében rejtegetsz, igazi emberi könny?

Az első manó közelebb huzódott a tűzhöz, aztán elővett tarsolyából egy arany szelencét, úgy nyitotta fel, hogy mindkét társa beleláthasson és így szólt:

— Elhíhetitek nekem, hogy igazi emberi könny... Nézzétek még remeg.

— Csakugyan — susogták társai — még remeg.

Ebben a pillanatban a lány előlépett rejtkehelyéről.

A törpék megriadtak, elejtették a szelencét s a könny elgurult.

— Az ördögbe is — kiáltott fel az egyik — mit keresel itt te lány?

— A könnyemért jöttem — mondta a lány.

— Ha-ha-ha! — kacagott fel az első törpe, aki a könnyet elrabolta. — A könnyedért? Nézd — s a sötétben csobogó hegyi patakra mutatott, mely ott folydogát

mellette. Nézd a könnyed ott rohan a habokkal. És mert volt bátorságod utánam jönni ebben a pillanatban pattanó szikrává varázsovlak, mit egy emberi könny elolt. Legyen ez a büntetésed, mert magfosztottál ilyen nagy kinstől.

És alig, hogy kimondta, a gyönyörű székely lány pattanó szikrává változott.

Pattogott, sirt, jajgatott a kicsi szikra az éjszakai csendben, de a törpék nem törődtek vele, kiszedték tarsolyaikból a tömérdek kineset testvériesen megosztottak rajta, aztán rőtös szakállukba burkolózva lefeküdtek aludni.

A szép lány pedig szikra alakjában jajgatott a havasi szélben. Ahogy táncolt, ahogy röpitette a szél egyszeresak egy méter magas fűszál lábához került. Fáradt volt szegény, szeretett volna megpihenni. Lehajtott szikra fejét a fűszál gyökerére, csakhamar elszenderedett. Egyszeresak arra öbredt, hogy valaki szólíngatja.

— Szikra, szikra, pattanó szikrácska, nyisd ki a szemed! A szikrácska kinyitotta a szemét s az éjszaka koromsötétjében meglátta csillogni a könnyszemet. A szikrácska nagyon elesodálkozott, de a könnyszem tovább beszélt.

— Ne elesodálkozzál szikrácska azon, hogy beszélek hozzád, mert én nem vagyok közönséges könnyszem. Emlékszel mit kívántál azon az éjszakán, mikor a csillag lefutott az égről?

— Emlékszem — pattogta szikrácska halkan.

— Hát én vagyok az a királyfi, akit kislány korodban láttál. Azért varázsoltalak síró lánnyá, nehogy valamelyik legény beléd szeressen és elvegyen feleségül. Nekem akkoriban igen sok bajom volt az országgal, harcok dúltak benne, testvér testvért gyilkolta.

Ekkor megjelent nálam a Jóság tündére és megígérte nekem, ha lecsillapítottam a forrongásokat, esodálatos ajándékot ad és megmutatta nekem álmodozó esodaszép arcodat. Én akkor elhatároztam, hogy feleségül veszek.

— Azon az éjszakán, mikor a csillag lefutott az égről, eljöttem hozzád, hogy beváltsam ígéretemet. Könnyesepp alakjában a pilládra ereszkedtem, azt akartam, hogy mikor felébredsz, végigszaladjak hamvas, liliom arcodon, eléd álljak s megkérdezzem akarsz-e a feleségem lenni? De a törpe elrabolt. Hiába sirtam, hiába könyörögtem. Meg sem hallotta... De te pattanó szikrácska utánam jöttél, hogy megkeressél...

— A gonosz manó azt mondta varázs-

igéjében, hogy szikrává változtat, amit egy emberi könny kiolt. Nos kiesi szikra én kioltalak, hogy mindkettőnkön megtörjék a varázsige hatalma. Engem a jóság tündére változtatott könnyeseppé hogy a szemedre szállhassak, de megmondta, ha egy szikrát kioltok újra királyfi lehetek.

A könnyesepp elhallgatott. Lassan gurulni kezdett a szikra felé s mikor hozzáért olyan hatalmas dörrenés rázta meg a levegőt, mintha földindulás lett volna. A három törpe rémülten ugrált fel félig megvakultan,

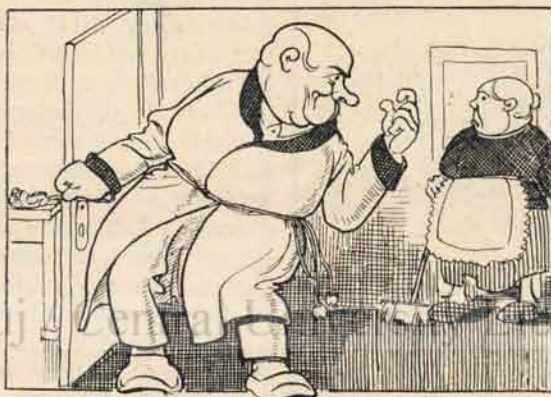
a hatalmas gőztől eszüket veszve menekültek hárman három felé. Még a kincsekről is megfeledkeztek.

Mikor a gőz eloszlott, boldogan kacagva szedték össze a törpék kincseit a királyfi meg a gyönyürű székely leány, aztán egy kagylóhéjba ültek a patakoeskán leereszkedtek, meg sem álltak a Hargita aljáig, ahol a szegény özvegyasszony boldogan ölelte szívéré megkerült csodaszép leányát.

Aztán nagy lakodalmat csaptak. Ma is élnek, ha meg nem haltak.

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

12. kép,

*Elnyúl a béka, biztosan oda van,
Etyepety kikiált büszkén és boldogan:*

*Kati néni, kérem, tessék már bejönni,
Nézze csak a békát, hogy fogom megölni.*

Az ördög és a bivalybőr.

Irtó: Telekné Ferenczy L. Marcella.

A gyergyói havasok közt élt réges-régen egy pásztorfiú. Nem volt annak sem apja, sem anyja, még rokona sem. Egy szénégető család kunyhója előtt akadtak rá egy hóharmatos novemberi reggel. Akkor volt csak, mint egy pamutgombolyag. Rongyos kendő volt a pólyája. Nem tudták ki fia, csak azt látták, hogy meg volt már egészen dermedve a kis istenadta.

Szüksézen éldegélt a szénégető család, hol jutott nekik meleg étel az asztalra, hol nem, de ezen a kis síró-rívó gyereken felfogtak, mert nekik úgy sem volt gyerekek.

Itt nőtt, növekedett fel a havasokban a szénégető és pásztoremberek között az apátlan, anyátlan árva.

A szénégető család sohasem bánta meg, hogy felfogott rajta, mert sok örömük telt benne. Szófogadó, szelid gyermek volt s mindig tett-vett a ház körül.

Nem járt sohasem városban, templomot,

iskolát sem látott, nem tudta, hogy van ujság, meg könyvek s olyan kocsik, amelyekben nincs ló fogva, mégis futnak maguktól. De azért a szíve tiszta volt és jó.

A havason nőtt többi gyerekek vadak voltak s haragjukban ostorral leverték a fáról a leveleket s nyíló virágokat. A szénégetőék kis árvája meg úgy ment mindig, hogy még a fűvet se tapossa le, s megsimogatta a lekonyult fejű virágot.

A szénégetőéknek volt három kecskéjük, azt őrizgette kinn az erdőben.

Mikor a Miatyánkot a nevelőanyjától megtanulta, azt mondta a szénégetőnének, hogy elmegy pásztorfiúnak, mert ő nem lesz úgy sem szénégető, mivel hogy a szénport, piszkot nem állhatja. De olyan is volt mindig, mintha katalyából huzták volna elő. Más gyerekeknek vastagon állott a sár a lábbelijén, ennek még sá-

ros időben is tiszta maradt a lába. Ezen csodálkoztak is künn a havason. Egy százesztendős öreg-öreg havasi pásztor magyarázta meg az embereknek, mivel ő már mindent tudott.

„Ahajt e tiszta lélek lakozik benne, vétek nélkül való, azért nem fogja a sár, a piszok”.

Mikor egy télen megküzdött az első farkassal, azt mondta neki az öreg pásztor:

— Látod, fiam, már legénysorba kerekedtél s magad lábán is megállasz. A világ nemcsak a havas, de még azon túl is vagy két vakondtúrás. Eredj és láss világot!

Egy nagy kincset viszel magaddal: tiszta lelket, amelyen még folt nincsen. Vigyázz erre a kincsre, mert a Gonosz melléd szegődik majd, hogy megkísértsen, hogy besározza a te lábad is. De légy erős, hogy a kísértés ne fogjon rajtad.

— Vigyázok én arra, öregapám! — fogadkozott a legény.

— No, no, hát csak szerencsével járj! Arról fogom megtudni, hogy kiállod-e a próbát, hogy egy jó napon visszajössz a havasra. Visszahozod a tiszta lelked.

A legény elbúcsúzott nevelőapjától s anyjától, a százesztendős öreg pászortól és elindult ki a világba.

Ment, mendegélt, békességes, tiszta szándékkal, míg egy szép városba ért.

— Én biz ide bémegek! — gondolja magában. A város kapujában katonák álltak.

Van-e passzus hé? — kiált rá az egyik nagybajszú vitéz.

— Nekem biz a nincs, nem is tudom, hogy mi az, mivel, hogy ilyesmiről nem is hallék a havasokban. S elmondá, hogy ő kiféle, miféle s mi járásbeli. A kapuőrök látták, hogy rossz szándéka nincs, hát beengedték.

No bizony, még olyan szép házakat sem látott életében, olyan is volt, hogy három házat raktak egymás tetejébe.

— Ugyanbiza, tán egymás fejetetején járnak ezekben a furcsa házakban az emberek, így gondolta a legény. Az utcákon emberek jöttek-mentek, de milyen cifra gunyákban. S elnézte, hogy kerülgetik az úton a tócsát, mégis sáros lett a lábuk.

Egy szép, nagytornyos házból énekszó hallatszott ki. — Ez biztosan templom lesz — gondolta. S mivel tiszta lélek volt még ez a pásztorfiú, legelső útja a templomba vezetett.

Oh, be szépen is énekeltek benn az Istenházában az emberek! A pásztorfiú elhallgatta volna tán estig is.

De egyszer csak mit látnak a szemei? A kórus alatt egy nagy bivalybőr volt kiterítve a földre. Honnan, honnan nem, egy rusnya ördögfi hepent oda a nép közé s a bivalybőrt a szájába fogta s el akarta vinni. A pásztorfiú nem tudta, hogy milyen nagy kincs az ő tiszta

lelke. Hogy a körülötte levő emberek nem látják a rusnya Gonoszát, mivel csak a tiszta lelküeknek adatik meg a látás. Így csak a pásztorfiú látta jól, hogy miben mesterkedik a Gonosz. A bivalybőrre neveket írt fel. Azoknak a neveit, akik loptak, csaltak, káromkodtak, hamisan esküdtek, ártatlan, tiszta gyermekeket rosszra tanítottak. Minél több nevet írt fel az ördög, annál könnyebb lett a bivalybőr. Már a legtöbb ember neve rajta volt a bivalybőrön, de még a pásztorfiúé nem volt, mivel, hogy ő véteknélküli való volt, s azért nem bírta elcipelni a Gonosz a bivalybőrt. De mindenáron azon volt, hogy megkísértsen a tisztalelkű pásztorfiút is. S mikor látta, hogy schogy sem megy, odaállt egy szép, bogárszemű kislány háta mögé. A legénynek egyszeribe megakadt a szeme azon a kislányon, mivel, hogy olyan igazi szép, takaros leányt nem látott még a havason. Addig s addig nézte a leányt, hogy elfelejtette, hogy templomban van. Nem hallotta már az énekszót sem olyan jól, meg a pap beszédét sem. Csak a bogárszemű leányt nézte, meg a Gonosz mesterkedését, ahogy felvette, megint kiejtette a szájából a bivalybőrt. A pásztorfiú olyan mulatóságnak látta ezt, hogy a nagy csendben hangosan elkacagta magát.

A pap s a népek nagy megbotránkozással néztek arrafelé, ahol a legény állt s mindenki tudta, hogy ő volt, aki kacagott a templomban, mert olyan lett az orcája, mint a veres posztó. Szégyelte a dolgot rettentően, hogy most olyant tett, amit nem lett volna szabad az Istenházában, megbotránkoztatta a papot s az embereket. Mérgesen nézett a Gonosz felé, amelyik ilyen bajba sodorta. Az éppen akkor írta fel az ő nevét is a bivalybőrre. Egyszeribe megtudta most már fogni a nehéz bivalybőrt, amellyel aztán eltűnt a templomból.

Mikor vége lett a templomozásnak, jöttek ki nagy csoportokban az emberek, s jött velük a pásztorfiú is. Vigyázva lépkedett, hogy a sárt elkerülje, de akárhogy vigyázott is, sáros lett már az ő lába is, mint a többi emereké, akiknek a neveit bivalybőrre írta fel a Gonosz kísértő.

A százesztendős öreg pásztor hiába várta vissza a legényt, nem ment vissza a havasba, mivel szégyelte magát, hogy a próbát nem állotta ki.

(A most megjelent „Székely népmesék” című kötetből.)

W. Szalánczy Ilus aranymondásaiából:

A szépkülsejű, tanulatlan ember olyan, mint a díszkötésű könyv, melynek üresek a lapjai.

Anikó kalandja.

Anikó azon vette észre magát, hogy egy nagy erdő szélén sétálgat. Ahá — nézgelődött meglepetten — ez az erdő, amiről édes anyukám mesélt a Piroska és a farkas meséjében. Ráismerek arról a kis pallórról ni, ami azon a kedves kis csermelyen vezet át, pont így van rajzolva a meséskönyvben. Jaj Istenem, de érdekes! Ni-ni, az a nagy fekete madár is ott ül azon a magas fán, éppen úgy, akárcsak a képen. Jaj, vajjon a farkas is itt van benn az erdőben? Én Istenem, de szeretnék találkozni a farkassal, — gondolta Anikó és belépett az erdőbe.

Eleinte jókedvűen, ugrándozva haladt előre, kandi kis arcát szüntelenül forgatta jobbra-balra s jókat kacagott a hatalmas nagy fákon ugrándozó bohókás mókusokon. Tetszett neki nagyon, hogy lombos farkuk kétszer akkora, mint a testük. Az is nagyon mulatságos volt, amint éles fogaikkal fűrészelték kétfelé és majszolták kétlábra állva a mogorót. De minél beljebb haladt, az erdő annál sötétebb lett és szivecskéje mind erősebben kalapált az izgalomtól. Már a tenyerét is rá kellett szorítania, mert mintha ki akart volna ugrani a kebléből. Rend-re-rendre olyan sűrű és sötét lett az erdő, hogy már az ég sem látszott. Dideregye állott meg, érezte, hogy még a szalagesókra is remeg a fejébujján. De azért mégis bátor kislány volt Anikó. Kezét erősebben szorította a szívére s úgy figyelt mindenfelé. Különös zajokat lehetett hallani itt ebben a sötétté vált erdőben; fészkeikben alvó kiesi madárkák halk sirását, fűvek s falevelek alig hallható susogását, amint az enyhe szellő puhán végig-végig simogatott rajtuk, kis erdei vadak álmos fészkelődéseit. Messziről pedig, nagyon messziről két picike fényes pont világított feléje. Rettentő kíváncsian indult meg a fény felé. Ahogyan Anikó haladt, úgy nőtt a fény, rendre már akkora lett, mint két kis pénzdarab s fénylő két szemével csak ott állt előtte a farkas.

Anikó nem hogy megijedt volna tőle, hanem ellenkezően éppen megbátorodva nyújtotta feléje kedvesen a kezét:

— Adj Isten, farkas koma!

— Hozott Isten, Piroska! — dörögte barátságosan a farkas.

— Tévedsz farkas koma, én nem vagyok Piroska.

— Nem? Nekem úgy emlegetett az apám.

— Hát hiszen olyan is van, de nem csak egy kislány van a vilégon, hanem sok-sok.

— Igazán? Azt nem tudtam.

— Bizony és azoknak különféle nevük van.

— Úgy? És téged akkor hogy hívnak?

— Engem Anikónak hívnak.

— Anikónak? Szép neved van és barátságos

kislány is vagy. Mondd hát Anikó, mit keresel te itt egyedül, éjnek idején ebben a rengetegben?

— Én éppen veled akartam találkozni, farkas koma.

— Velem? Ugyan-ne mond. És ugyan bizony miért?

— Elmondom mindjárt, csak tudod, régen jövök, nagyon elfáradtam már, mond csak kedves farkas koma, nem lehetne itt valahova leheveredni?

— Már hogyan lehetne, gyere csak velem, jó puha gyepes helyre vezetlek.

Alig pár lépést tettek a bársonypuhaágú füüg.

— Nő, rajta, kezdjed — brummogta kíváncsian a farkas.

— Az előbb azt vettem ki a beszédedből, hogy ha nem is te vagy az a farkas, mégis tudsz a Piroska és a farkas meséjéről. Igaz?

— Már hogyan tudnék, amikor éppen hogy nagyon is sok köze van az én családomnak ahhoz a meséhez.

— Igazán? Jaj de örülök, legalább végére járhatok annak a mesének. Mert tudod farkas koma, én azt a mesét nagyon szeretem, sokszor kértem édesanyukámat, hogy mondja el nekem. Csakhogy én csak a felét szeretem, odáig, amikor Piroska találkozik az ordással az erdőben és sokáig beszélgetnek egymással, de a többi, amikor a farkas lenyeli a nagymamát és Piroskát és a vadász bácsi kivessi őket egészben a farkas felhasított hasából, — óh azt én nem szeretem és nem is hiszem. Mert nincs nektek akkora torkotok, hogy minket egészbe lenyeljete, — nem igaz? Legfeljebb ha az öklömet le tudnád nyelni. Mutasd csak — fordult hirtelen a farkas felé, felnyitotta a száját s még bele is próbálta kicsi öklét. Szegény farkas alig tudta óvatosan kilökni a szájából, hogy valahogy meg ne sértse gyenge bőrét hegyes fogaival. De jól esett neki ez a nagy bizalom aprókat pislogott tőle s úgy válaszolta:

— Azt jól teszed, ha nem hiszed el ezt az ostoba koholmányt. Én csak tudom, mert szegény nagyapámmal történt az a dolog, apám sokszor elbeszélte.

— Óh, mondd el nekem is kedves farkas koma.

— Olyan formán volt az, ahogyan te gondold Anikó. Nagyapám egy délután haza érve, vidáman mesélte el, hogy milyen kedves kislánnyal találkozott az erdőben; Piroska volt a neve, piros sapka a fején, kosár a karján, finom illatú ételekkel telve. Odaszegődött hozzá, együtt sétáltak végig az erdőn, összebarátkoztak, Piroska meg is kínálta a kosarából olyan

csudajó kaláccsal, amelyet addig sohasem evett. Azután elment Piroska, mert beteg nagymamájához kellett vigye az elemózsiaát. Nagypám a kalácsra gondolva, mindegyre megnyalta a száját s később azt mondta, hogy biz ő kimegy újra az erdőbe, hátha találkozik megint Piroskával, amikor megy haza a nagymamájától. Ki is ment és nem tért többé sohasem vissza. Kis idő múltán egy dörrenést s utána rögtön szörnyű ordítást hallott apám, rohant az erdőbe, még látta, amint Piroska és egy vadász sietnek kifelé, de nagypámnak már csak a holttestét találta meg.

— Óh, a szegény — szepegett Anikó s kis arcán kövér könnyecsek gördültek lassan lefelé. — Mért lőtte le az a csúf vadász bácsi, mit vétett neki?

— A vadásznak ez a természete, Anikó. Ott lóg valami botféle a vállán, amit ha kézbe vesz, szikráz, csattan és mi meghalunk. Hozzá hasonló veszedelem hét határban nincs. Sokat mesélhetnék én neked a kegyetlenségéről, Anikó, de nem most, mert látom, már nagyon laposakat pislogsz, ideje, hogy aludj egyet.

— Én se bánom, de én a te puha, meleg bundára szeretném hajtani a fejem, — megengedné? — kérdezte Anikó s kedveskedően simogatta meg a farkast.

— Szó, ami szó, jobb bőrbe vagyok, mint te — dörmögte boldogan a farkas, mert igen jól esett neki annak a kis puha kacsónak a simogatása.

— Hát csak gyere és hajtsd reám bátran a fejedet kis hűgom és aludj nyugodtan, addig én majd örökdom ébren itt melletted.

Anikó kezdett elhelyezkedni, de közben még jutott valami eszébe:

— Igen, de még azt sem tudom, hogy hívnak, mert csak téged szólít valahogyan az anyukád?

— Persze, hogy igen, hahaha, — amikor dédelget; úgy mondja nekem jó anyám: Lupsi. Úgy-e, furcsa név?

— Lupsi, Lupsi, — hát én most alszom egy kicsit, de majd sokszor jövök el hozzád, Lupsi bátyó, jó?

Fejét ráhajtotta a meleg bundára, kis gömbölyű karjával is átölelte az ordas nyakát, kinyújtzkodott, kissé megfordult és — felébredt otthon az ágyában.

N. Gombos Mária.

Megjegyzés: Persze, hogy csak álom volt, amit nektek N. Gombos Mária néni itt megírt ilyen szépen. Mert a farkas azért csak farkas marad. Isten őrizzen tőle, hogy a gyermek egyedül csatngoljon az erdőben és ott találkozzék a farkassal. Nem egyszerre kapná be, amint a mesében, hanem izenként tépné széjjel. Azért egyedül el ne csatngoljatok az erdőben gyermekek. Szerk. néni.

Édesapa újesztendeje.

A képet rajzolta: Teleky József.

— Édesanyám hol van mostan, miért nincs
[ittthon édesapám?

Máskor mindig itt volt velünk, karácsonykor,
[s újév napján.

— Édesapa kicsi tiam, kalona most messze
[tájon,

Havas hegyek, fenyők között, őrségen kell,
[vártán álljon.

Bizonyára a nagy csendben, havas tájról
[haza gondol,

Hogy lesz, mint lesz, ha hazajön, ezer tervet
[mind megfontol.

— Ugye akkor csinál nekem falovacskát, kis
[szekeret?

S lólábára mind a négyre, fényes acél patkót
[vert?

— Igen, igen, ha hazajön... Imádkozzunk
[azért érte,

Hozza Isten épen haza, legyen boldog hazatérte.
Eleget volt már a világ gyűlöletes gyilkos
[lázba:

Az új évben béke szálljon, minden népre,
[minden házba.

Marcella néni.

Üzenjük nektek kis cimborák, hogy a karácsonyi s újévi ünnepek miatt az újévi szám pár nappal később jelenik meg. Aki nem kapná meg valamelyik számot a postán azonnal írja meg a kiadóhivatalnak, hogy pótolhassák. Aki eltépi vagy elpiszkolja kis ujságját, annak nem küld újat a kiadóhivatal, csak ha újra megfizeti azt a lapszámot.

Ahogy kis cimboráink írnak...

Bemutakozó.

Kedves Marcella néni!

Köszönöm szépen a 15-iki számban küldött üzenetet. Szégyelem magam, hogy ilyen későn válaszolok, de akkor még vakáció volt és vidéken voltunk bátyámmal, Zoltánnal együtt, aki most III-ad gimnázista.

Nagyon hálás vagyok keresztanyámnak,

hogy megrendelte ezt a kedves kis lapot, mert nagyon megszerettem.

A többi gyergyószentmiklósi előfizetőket mind ismerem és nagyon sokan vagyunk, akik szeretjük az Új Cimborát. Kezeit csókoljuk.

Gyergyószentmiklós, 1939. október hó.

Szóts Zuzsika és Zoltán.

Kedves Marcella néni!

Jelen levélünkbe mi is bemutatkozunk, a többi kis cimboráknak. Nevünk Márk Évi és Albert. Gyergyószentmiklóson lakunk. Bocsásanak meg a kedves szerkesztőnéni és a kis cimborák, hogy bemutatkozásunkkal egy kicsit megkéstünk. Nem voltunk idehaza. El-

utaztunk hazulról. A vakáció nagyon kellemesen telt el. Sokat gondoltunk a kis cimborákra. Az Új Cimborát mi is nagyon megszeretjük, amelynek érkezését alig várjuk.

Kezeit csókoljuk és a kis cimborákat üdvözljük.

Gyergyószentmiklós, 1939. október 10

Márk Évi és Albert.

Kedves Marcella néni!

Itt küldöm én is a bemutatkozó fényképet. Nevem Soós Irénke, III. el. o. t. Az állami elemi iskolába járok. Úgy örvendek, hogy megösmerkedtem Marcella nénivel a nyáron.

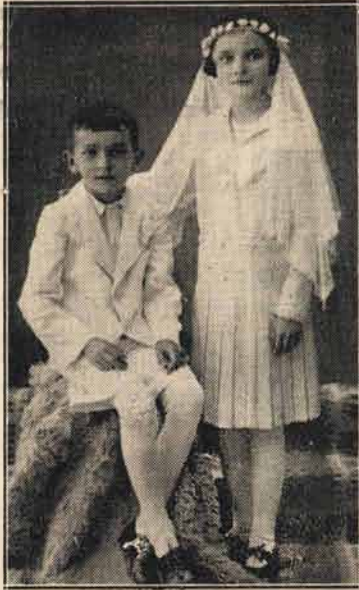
mikor a 'mi' falunkat is meglátogatta. Azóta megszerettem ezt a kis ujságot. Mindig nagyon várom. Szeretettel üdvözlöm az összes új cimborákat. Marcella néninek kezeit csókolja.

Simeria, 1939. november 1.

Soós Irénke, III. el. o.

Kedves Marcella néni!

Már évek óta előfizetői vagyunk mi is az Új Cimborának. Nevünk: Bácsy Piroska és Jóska. Désen lakunk. A róm. kath. elemi iskola V-ik osztályába járok, öcsém pedig a IV.

osztályba. Az Új Cimborát nagyon szeretjük, s mindig nehezen is várjuk. Itt küldjük a fényképünket, akkor első áldozó voltam, mikor a felvétel készült.

A szerkesztő néninek kezeit csókoljuk:

Dés, 1939. október hó.

Bácsy Piroska és Jóska.

Kedves Marcella néni!

Mivel láttam, hogy a többi kis cimborák is mind bemutatkoznak, én sem akarok elmaradni mögöttük és én is bemutatom magamat. Nevem Keresztes Erzsébet, Gyulafehérváron lakunk. A IV. elemibe járok. Tulajdonképpen már gimnáziumba kellett járnom, de egy évig beteg voltam, s azt az évet elvesztettem. Nagyon örülök annak, hogy a szerkesztő néni szeptemberben minket, a gyulafehérvári kis cimborákat is meglátogatott. S engemet is és testvéröcsémet is megajándékozott egy-egy szép kicsi aranyszívvel. Szeretettel üdvözlöm az összes új cimborákat.

Gyulafehérvár, 1939. október 1.

Keresztes Erzsébet, IV. el. o. t.

Kedves Marcella Néni!

Kedves kicsi Cimborák!

Nevem Nagy M. Levente. Alsórákoson lakunk. I. elemi osztályos vagyok. Karácsonykor lesz egy éve, hogy Török papbácsitól angyalfiába kaptam az Új Cimborát. Azóta mindig hűséggel várom érkezését. Igaz,

hogy még nem tudok olvasni, így anyukának, vagy apukának kell felolvasni. A versek és mesék érdekelnek még most legjobban.

Ezt a levelet is anyukám írta meg az én nevemben. Majd, ha megtanulok írni, olvasni, egyedül fogok levelezni Marcella nénivel. Küldjük a bemutatkozó fényképet, amelyen kis unokatestvéremmel együtt vagyunk lefényképezve. Én egyedüli gyermek vagyok, még pedig fiú. Ha nagy leszek és a mese már nem érdekel, az Új Cimborát is elküldöm az anygalkától unokatestvéremnek.

Kezeit csókolom és kis cimborákat szeretettel üdvözlöm.

Alsórákos, 1939. október hó 16.

Nagy M. Levente.

Kedves Szerkesztő néni!

Mi is igyekszünk bemutatkozni, mint az Új Cimborá olvasói! Kászonújfaluban lakunk. Nevünk Ujfalussy Klári és Mária. A gyergyószentmiklósi zárdai leánygimnázium II. osztályába járunk. Hűségesen és kitartóan olvassuk az Új Cimborát. A többi kis cimborákat szeretettel üdvözljük.

Kászonújfaló, 1939 július hó.

Ujfalussy Klári és Mária.

Szerkesztői üzenetek.

Milyen könyveket olvastam?

Az Új Cimborá október 1- számában kérdést intéztünk több irányban olvasóinkhoz. És pedig: 1. ki hogy töltötte a szünidejét? 2. Kinek milyen volt a virágos kertje? 3. Ki mit olvasott? Ezek közül a második kérdésre felel meg a mai számunkban *Daday Zsolt IV. el. o. t. Semesnye*. Lásuk hát, hogy *ő milyen könyveket olvasott? Mesés könyvek: 1. Baróti L.: Ezeregyéjszaka. 2. Tábori R.: Dugó Dani. 3. Arany L., Tompa M., Voinovich G.: Magyar mesék rózsáskertje. 4. Kálmán bácsi: Csodaszép mesék. 5. Grimm meséi. 6. Gárdonyi Géza: Nevető könyv. 7. Benedek Elek: Magyar mese- és mondavilág. 8. Világszép mesék. 9. Mesék és mondák Mátyás királyról. 10. Kék mesekönyv. 11. Sebők Zsigmond: Mackó úr utazásai. 12. Mackó úr a Balaton mellett. Verses könyvek: 13. Baróti József: Finom fickók. 14. Busch Vilmos, Marci és Miska. 15. Kálmán Jenő: Sicc úrfi kalandjai. 16. Pósa Lajos: Kacor király. 17. P. Jánošy Béla: Körbe körénk, gyermekek. Regények: 18. Edmondo de Amicis: A szív. 19. Borbély László: Egy magyar fiú Kongóban. 20. Havas Zs.: Az acélember. 21. Galambos Ferkó. 22. Turóczy György: Magyar Szimplicizmus. 23. Gaál Mózes: Három kenyeres pajtás. 24. Robinson Crouzoe. 25. Tábori K.: A csodás Atlantisz. 26. Tábori Pál: Cserkészsziget. 27. Gyököcssy E.: Ha a cserkész bűnbe esik. 28. Rudyard Kipling: A dzsungel könyve. 29. H. Dominik: A rikkanekirályfi. 30. Münchhausen báró kalandjai. 31. Csűrös E.: Fű kizöldül ósírhanon. 32. Mark Twain: Tamás úrfi kalandjai. 33. Tamás úrfi léghajón. 34. Swift: Gulliver a törpék birodalmában. 35. Gulliver az óriások országában. 36. Mark Twain: Huckleberry Finn kalandjai. 37. Magyar László utazásai Bihé országába. 38. Mark Twain: Tamás úrfi mint detektív. 39. Gróf Wass Samu utazása Nyugat-Indiába. 40. A nagy főnök. 41. Gratzner József: Sicc könyv. Gyermeklapok: 42. Új Cimborá. 43. Az Éj Újságom. 44. Az Én kicsinyeim. 45. Magyar Uriasszonyok gyermekmelléklete. Olvastam még: 46. Gárdonyi: Az egri csillagok. 47. Gaál M.: Bem apó. 48. Mikszáth: A két koldusdiák. 49. Burnett: A kis lord. 50. Ambrus Z.: Mozi Bandi kalandjai.*

Munkatársainknak, kis olvasóinknak, jó barátainknak együtt és külön-külön is boldog új évet kívánunk!

*

Móra Levente I. el. o. t. és Ildikó Fejérd. Még csak első osztályos vagy, mégis egyedül, minden segítség nélkül írtad meg a karácsonyi üdvözlőkártyát, Levente. S a nagybetűket is milyen ügyesen írtad. Jól van kis legény, dicséretet kapsz a szép karácsonyi levélért. — Móra gyermekek édes-

anya. Az ünnepi jókívánásokat hasonló jókívánásokkal viszonzom. — László Erzsébet I. g. o. t. Petrozsény. Örömet szerezteél Erzsike a leveleddel. Elküldted a fényképed is, hogy a többi kis cimborák is megismerjenek. Nő, majd sorra is kerül a bemutatkozó. — Daday Zsolt IV. el. o. t. Semesnye. Az október 1-én megjelent kérdésre: Milyen könyveket olvastam, ügyesen és gondos munkával feleltél. Közzé is tesszük, hogy lássák az olvasótáborban, milyen könyveket olvas egy IV-ik elemista, akinek szülei gondosan megválogatják az olvasnivalóit. Az Ádám beszámolója is sorra kerül, úgyszintén a küldött fénykép.

Ifj. Torma Miklós Csicsókeresztur. Már régen készülsz a bemutatkozóval, de mivel falutokban nincs magyar iskola, a szomszéd faluba jársz mindennap kocsin. Bizony, így a tanuláson kívül úgyszólván nincs is szabad idő. Ezért nem tudsz az Új Cimborának sem gyakrabban írni. Hogy ismerjünk meg, hány pénzt érő legényke vagy, küldöd a fényképedet. Nő, sorra is kerül a bemutatkozóban, csak várj türelemmel. A rejtvény megfejtés sorsolásra kerül, az új rejtvények közül az egyiket már közöltük, a másik ellenben jó, csak az a fontos, hogy az új rejtvényeket ti magatok találjátok ki. — Berde Zoltán III. el. o. t. Sepsiszentgyörgy. Éltrevaló kis legénynek látszol a levél s a fénykép alapján. Hegedűvel vagy lefényképezve. Most tanulsz hegedülni s azt ígеред a kis cimboráknak, ha jól viselik magukat, elhedgedülsz a nórájukat. Ezt kétféleképp is lehet érteni. — Márkus Éva III. el. o. t. Kolozsvár. Mint régi olvasója az Új Cimborának, te is bemutatkozol levélben és fényképen is. Helyes, ügyes kis lány vagy a képen, egyszer majd jőjj be a szerkesztőségbe, hogy személyesen is megismerjünk. A bemutatkozó sorra kerül, csak légy türelemmel.

Orbán József IV. el. o. t. Brassó. Most még csak levélben mutatkozol be, de később elküldöd a fényképedet is. A nyári brassói kiránduláson mind a kettőn résztvettél s még most is kedves emlékekkel gondolsz vissza a pompás találkozóra. — Kallós József VI. el. o. t. Hosszúmacskás. Most nem rég került a kezébe először az Új Cimborá s úgy megszeretted, hogy meg is kérted szüleidet, hogy rendeljék meg neked. Kapod-e most már rendszeren a számokat? Kis testvéreddel, Istvánnal a szomszéd faluba, Fejérdre jártok iskolába. Bizony, ez nem könnyű feladat. No, írjatok máskor is, mindig szívesen olvasom a leveleteket. — Keresztes Irén II. el. o. t. Kolozsvár. Oh be kedves, szép levelet írtál nekem, Irénkém s nem csak szépen írtál, de helyesen is. Az ilyen leveleket mindig szívesen és örömmel olvasom. Rejtvény megfejtéseid sorsolásra kerülnek. — Giacomuzzi Béla II. el. o. t. és Erzsike Gyergyószentmiklós. Olasz származásuak vagytok, de a szívetek, lelketek magyar. A kis Cimborá újságot el nem cserélnétek semmiért. Békuka, te már II. elemista vagy s a bemutatkozó levelet is te írtad. Egész meglepett szép és helyes

írósd. Meg is dicsérlek érte, hogy az összes cimborák olvassák el, mi az amikor egy II. elemista szépen és hibátlanul ír. Irj máskor is, Giaconuzzi Béla! — *Sebestyén Éva IV. el. o. t., Ádám III. el. o. t., Attila II. el. o. t. Visa.* Mindahárman külön levelet írtatok. Évike írod, hogy megkaptad az ajándékkönyvet a rejtvényfejtésért. Nemcsak te, hanem kisebb testvéreid is nagyon örültetek az ajándékkönyvnek. Ádám, a te leveledből azt olvasom, hogy a nyáron voltatok Kolozsváron s a szerkesztőségbe is ellátogattatok, de nem találtatok ott, mivel én akkor épp a nagy köruton voltam. No, remélem a tavasszal több szerencsénk lesz. Attila te is ügyes levelet írtál, dicséretet is érdemelsz a levélíró buzgalmadért. Irjatok máskor is, Sebestyén gyermekek! Az ilyen hűség, ragaszkodó kis cimborák levelét mindig szívesen olvasom. Az Ádám új rejtvényei annak idején sorra kerülnek majd. — *Gráf Viktor Csernátfalu.* Rejtvénymegfejtésed beérkezett. A Székely népmeséket elküldtük karácsonyra, megkaptátok-e idejében? — *Bagossy Ádám Nagykároly.* Küldöd a 22-es szám megfejtését. No, be is kerül a sorsolásra. — *Nulinec Jenő IV. el. o. t. Kolozsvár.* Már régi kedvenced az Új Cimborá, de eddig inkább a verseket, meséket olvastad. Most már azonban elolvasod a komoly cikkeket is, sőt a fejtörőt is s azt meg is fejtet, mint a 22-es szám rejtvényét. Irj máskor is, Nulinec Jenő.

Vezeti: Jóska bácsi.

1. Betűrejtvény.

Beküldte: Izsák Ibi, Székelyudvarhely.

Gr
ö ország

2. Szórejtvény.

ár ár
ár ár ár
ár

Beküldte: Boros Tibor, Déva.

3. Hákeponga

Találjátok ki, mit rejt magában a furcsa szerencsénév.

4. Kockarejtvény.

Beküldte: Keresztes Erzsébet, IV. el. ot., Gyfvár.

1				
2				
3				
4				
5				

1. A kör is ilyen

2. Fiúnév

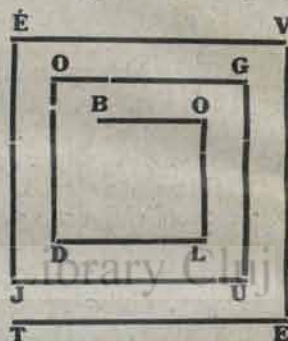
3. Rella eleje.

4. Egy betű pótlásával földműves szerszáma

5. Mássalhangzó.

Vonalrejtvény.

Beküldte: Nagp Mici, II. g. ot., Arad.

6. Tréfás kitaláló.

Beküldte: Hangos Terus.

A szarka nem énekel, csak
Nyári zivatarhoz a meny
Beteg embernek a melle
Ország is van ilyen, meg dinye is
A lány kezében az orsó
Üres kocsí az úton

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești.
Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.